

N:o 22.

Ank. till Riksd. kansli den 3 maj 1895, kl. 1 e. m.

Betänkande, i anledning af väckt motion om förhöjning af bränvinstillverkningskatten äfvensom af tullen å spritdrycker.

I en inom Första Kammaren väckt, till bevillningsutskottet hänvisad motion, n:o 21, hemställer herr *Liss Olof Larsson*, »att Riksdagen ville för sin del besluta en förhöjning af bränvinstillverkningskatten från nuvarande 50 öre till 60 öre per liter, samt att tullen vid införsel af spritdrycker ökas i samma proportion, allt i hufvudsaklig öfverensstämmelse med Första Kammarens vid sistlidne riksdag fattade beslut i enahanda fråga».

I motiveringen till detta förslag redogör motionären för Första Kammarens nyssberörda beslut vid sistlidet års riksdag samt anför der- efter följande:

»Dessa Första Kammarens beslut blefvo dock icke Riksdagens, hvadan förutvarande bränvinstillverkningskatt och tullbevillning å spritdrycker förblefvo oförändrade, och den för somliga så kär vordna tilläggsbevillningen måste tillgripas till lika stort belopp som den allmänna eller ordinarie bevillningen för att få statsregleringen att gå i hop — en åtgärd, som, så vidt jag varit i tillfälle att inhemta, väckt mycken både förvåning och ovilja inom landet.

De skäl, som jag då anförde till stöd för min motion, voro, att då Kongl. Maj:t, såsom af den till då församlade Riksdag aflättna pro-

position angående statsverkets tillstånd och behof inhemtades, hade för afsigt att låta anstå öfver nästa statsregleringsperiod med framläggande af förslag till införande af maldrycksbeskattning, och då enskild motiönär, äfven om han i likhet med mig ansåge maldrycksbeskattningen böra snarast möjligt införas, svårligen kunde åstadkomma den utredning, som erfordrades vid ett förslag om sådan beskattning, syntes det mig, att man för anskaffande af de ökade statsinkomster, som vore af nöden för åvägabringande af jemvigt i budgeten, lämpligast borde anlita en förhöjd bränvinsskatt och en derefter lämpad förhöjd tull å spritvaror, som till riket införas. Denna skatt drabbade icke någon nödvändighetsvara, utan vore en fullkomligt frivillig skatt för alla dem, hvilka den ytterst träffade, på samma gång en sådan skatt gagnade i sedligt och socialt hänseende.

Med en tillverknings-skatt af 50 öre per liter beräknades då bränvinstillverknings-skatten till 14,000,000 kronor. Om ökningen af denna med 10 öre per liter icke skulle hafva den lyckliga påföljd, som jag önskar och jemväl åsyftar — ökad nykterhet — så kommer ökningen af skatten med 10 öre per liter att tillföra statsverket en ökad och välbehöflig inkomst af icke mindre än 2,800,000 kronor, oberäknadt den ökade tullinkomsten.

Skulle deremot statsinkomsten icke komma att ökas, oaktadt skatteförhöjningen, så hvad hade då vunnits genom densamma? Jo, att bränvinsförbrukningen minskats med 4 å 5 millioner liter per år, och detta är väl ett mål, syntes det mig, värdt att eftersträfvä.»

»Af statsverkspropositionen till innevarande Riksdag inhemtas, att Kongl. Maj:t, hellre än att i minsta mån fördyra rusdryckerna och derigenom förminska dess förbrukning eller bereda staten en ökad inkomst, föreslår en fördubbling af skattebördan (bevillningen), det vill säga en tilläggsbevillning till lika belopp med den allmänna bevillningen.

En sådan ömhet gent emot rusdryckskonsumenterna är hardt när oförklarlig. Mycket knot och missnöje äro rådande öfver tilläggsbevillningen — ett sätt att uttaga skatt, som bör ifrågakomma först då, när något lämpligare och mindre känbart sätt för statsbehofvens fyllande icke förefinnes. Någon klagan öfver att bränvinstillverknings-skatten är för hög eller någon ovilja emot denna skatts ökande har jag icke från något håll försport, hvaremot jag fortfarande är öfvertygad om, att ett uteblifvande af eller en betydlig nedsättning i den af Kongl. Maj:t föreslagna tilläggsbevillningen skall komma att helsas med glädje af de skattskyldige, utan att något missnöje skall uppstå

deraf att bränvinet fördyras med 10 öre per liter. Jag föranlåtes därför att förnya min vid sistlidne riksdag väckta motion.»

I det utlåtande, som bevillningsutskottet vid sistlidet års riksdag afgaf angående det då i samma syfte som nu af motionären väckta förslaget om bränvinstillverkningssskattens höjande, erinrade utskottet derom, att förslag till beskattning å maltdrycker föreläge utarbetadt, att, enligt hvad erfarenheten från andra länder visat, en dylik beskattning plägade medföra ökad förbrukning af spirituösa drycker, samt att man för undvikande af en sådan menlig påföljd af maltdrycksbeskattningen hade att tillse, i hvad mån denna beskattning påkallade förhöjning i bränvinstillverkningsafgiften; och framhöll utskottet med afseende å berörda omständighet lämpligheten af att med frågan om bränvinstillverkningsafgiftens höjning finge anstå, så att densamma kunde komma under ompröfning i sammanhang med frågan om åsättande af skatt å maltdryckstillverkningen.

Då sistnämnda fråga säkerligen icke kan anses vara för längre tid undanskjuten, torde äfven nyss anförda skäl för uppskof med frågan om höjning af bränvinstillverkningsafgiften ega fortfarande giltighet, oafsedt huruvida för den förestående statsregleringen större eller mindre del af den summa, som enligt statsverkspropositionen skulle genom tilläggsbevillningen uppbringas, kan erfordras; och då utskottet förty icke kan förorda, att för närvarande någon höjning i bränvinstillverkningsafgiften vidtages, saknar utskottet naturligtvis äfven skäl att tillstyrka höjning i tullen å spritdrycker. Utskottet hemställer därför,

att förevarande motion icke måtte till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 3 maj 1895.

På bevillningsutskottets vägnar:

H. CAVALLI.

Reservation

af herrar *Rudebeck* och *af Burén*.
